

Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji

Veronika Hofrová

Obsah

- Co se u nás vlastně stalo
- Místní podmínky Zlínského kraje
- Co tomu předcházelo
- Projekt Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji
- Co nám to přineslo

Charakteristika Zlínského kraje

- Malý rozlohou i počtem obyvatel
- Málo sociálně vyloučených lokalit
- Nízká fluktuace obyvatel
- Silná tradice rodiny a vzájemné podpory

Zlínský kraj v číslech

Počet obyvatel	590 527
Počet ORP	13 (5 příhraničních)
Počet pracovníků OSPOD	135
Počet spisů Om	9 138
Počet dětských domovů	12
Kapacita dětských domovů	294 lůžek
Obsazenost dětských domovů	244 dětí (k 31.10.2016), z toho 115 z jiných krajů

Co tomu předcházelo – spolupráce kraje a ORP

- Deklarace preference pěstounské péče za strany KrÚ.
- Workshopy pro pracovníky OSPOD ORP.
- Metodická doporučení.
- Odborné konzultace ke konkrétním případům.
- Podpora SAS.

Přechod Dětských center pod Odbor sociálních věcí KrÚ ZK

Projekt Mezinárodní spolupráce v oblasti SPOD 2012 - 2014

- **Řešená témata:**

- sociální práce s ohroženými dětmi a rodinami;
- profesionální pěstounská péče;
- multidisciplinární spolupráce.

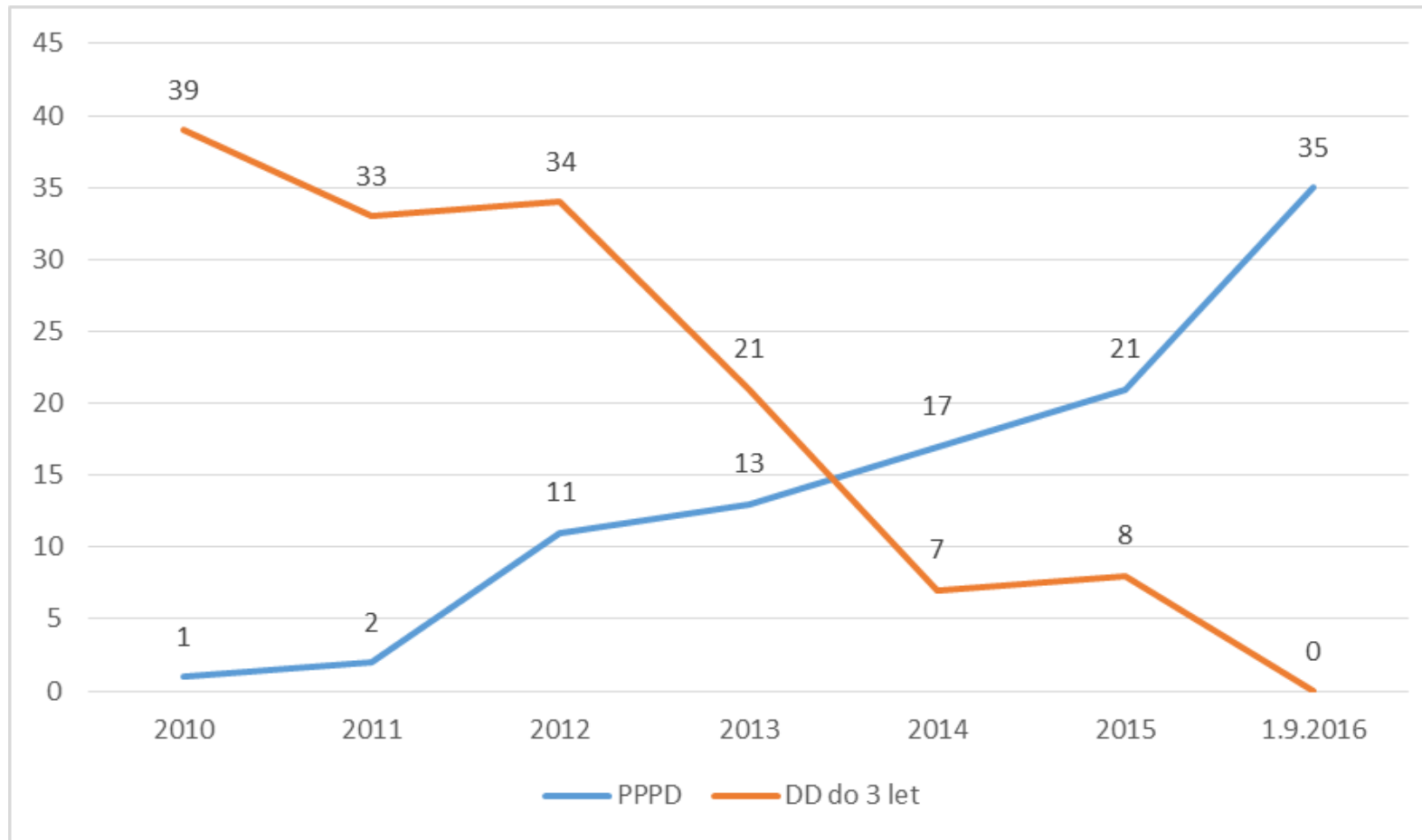
- **Aktivity:**

- zahraniční stáže
- workshopy a semináře

- **Výstupy:**

- Sborník
- Konkrétní techniky a pomůcky

Počet dětí do 3 let v DD a v PPPD

Financováno z EHP a Norských fondů 2009-2014 v rámci projektu Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji, reg. č. EHP-CZ04-OV-1-004-01-2014.

PPPD - reflexe

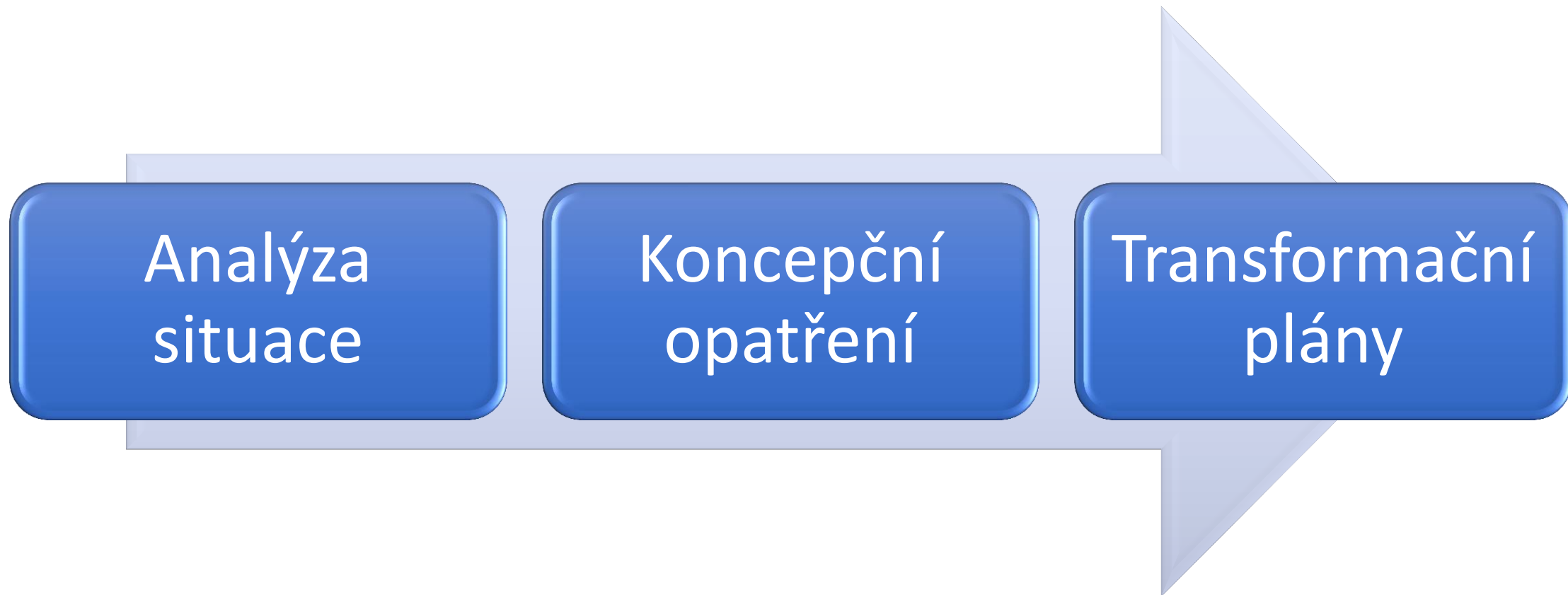
- Postupně vyšší nároky na pěstouny (větší flexibilita, otevřenost).
- První známky vyčerpání z této role.
- Občas potřebná práce s negativními jevy (mlčenlivost, vyhledávání náhradních rodin).
- Zkušenosti s umístováním dětí starších, dětí se zdravotními i výchovnými problémy.

Projekt ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji

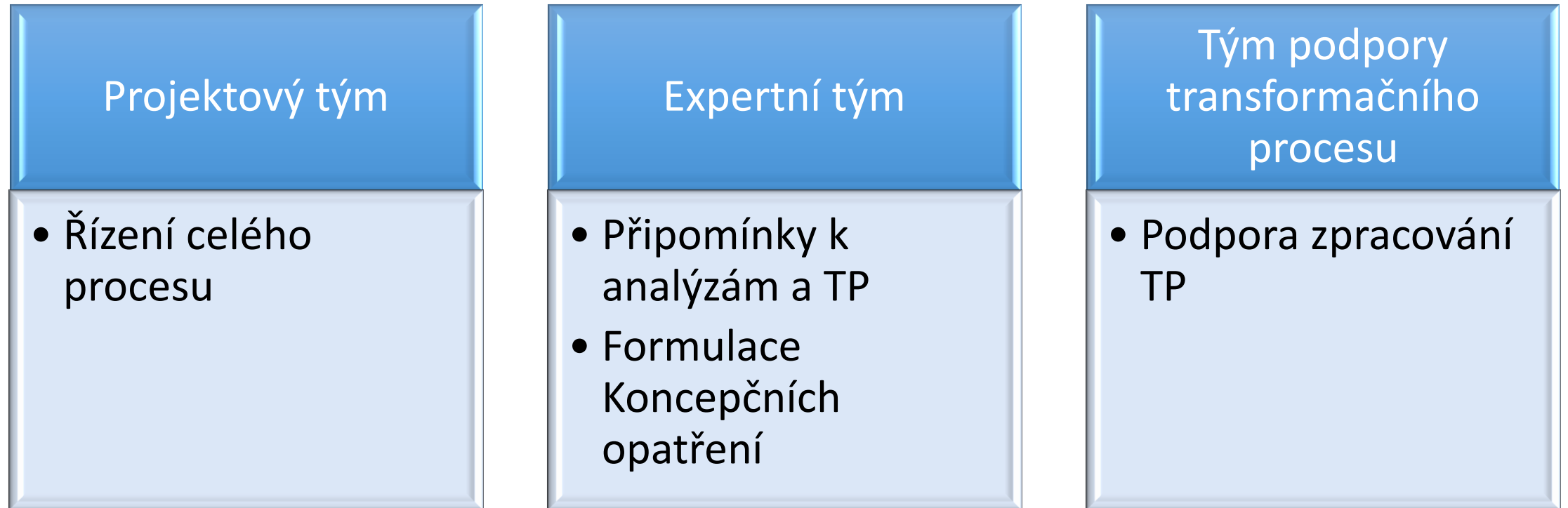
Cíle projektu:

- Nastavení opatření pro ZK jako prevence umístování dětí do institucionální péče.
- Rozvoj služeb pro ohrožené děti a rodiny.
- Vytvoření transformačních plánů 3 pobytových zařízení pro děti.
- Snížení kapacity 3 zařízení o 50% (v rámci transformace).

Projekt Ohrožené děti a mládež v ZK 2015 - 2017

Projekt ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji

Analýza situace

Analýza regionu

- popis jednotlivých služeb pro ohrožené rodiny s dětmi napříč resorty.

Analýza potřeb rodin a dětí

- Případové studie dětí (celkem 42 případů dětí).

Analýza potenciálu zařízení

- 14 dílčích zpráv o jednotlivých pobytových zařízeních pro děti, které zřizuje Zlínský kraj.

Výstupy z analýzy

Hlavní důvody pro umístování dětí do institucionální péče:

- **Nedostatečně rodičovské kompetence** často spojené se špatným socio-ekonomickým postavením rodiny a nestabilitou v oblasti bydlení.
- Výchovné problémy pramenící z konfliktů v rodině, rozvodů, rozchodů.

Upozornění na pozdní záchyt problémů v rodině.

Rozhodnutí rady Zlínského kraje

Dokument Prevence umístění dětí do institucionální péče (schváleno RZK 29.09.2015)

- Principy aktivit v oblasti péče o ohrožené děti
- Shrnutí analytických poznatků
- Opatření pro Zlínský kraj

Principy

1. Každé dítě je středobodem úsilí pracovníků a institucí.
2. Problémy v rodině mají být řešeny v rodině.
3. Pomoc za dítětem do rodiny, ne dítě z rodiny za pomocí.
4. Zodpovědnost za dítě má především jeho rodič.
5. Systém a veřejné zdroje napomáhají rodičům, kteří nemohou nebo neumí svoji rodičovskou roli naplnit.
6. Při práci s ohroženými rodinami budou uplatňovány přístupy posilující a podporující rodiče v jeho rodičovské roli s ohledem na posilování silných stránek a zdrojů na straně rodiče a jeho okolí.
7. Podpora rodin a rozvoj dětí v rodinách jsou předpokladem zdravé společnosti.
8. Princip integrálního a interdisciplinárního přístupu, tzn. princip společného vyhodnocování plánování, síťování služeb napříč resorty.
9. Důraz na prevenci a včasnou intervenci.
10. Efektivní využití potenciálu pobytových zařízení pro děti, zejména lidských zdrojů.

Prevence umístování dětí do institucionální péče ve Zlínském kraji

- Zpracování transformačních plánů, podpora jejich realizace
- Zajištění péče o děti od 1 do 3 let
- Vytvoření podmínek pro jednotné řešení problematiky ohrožených dětí
- Navázání spolupráce se sousedními kraji
- Zajištění účinné návazné péče (mladí dospělí)
- Náhradní rodinná péče (specializace, nábor)

Zpracování transformačních plánů

- Transformační týmy v každém zařízení
- Podporovatelé
- Supervize
- Konzultanti
- Zahraniční stáž
- Metodika transformačních plánů

Zkušenost ze zahraničí – jak na transformaci

- Transformace systému
- Transformace konceptu, přístupu k práci

Změna je kontinuální proces.

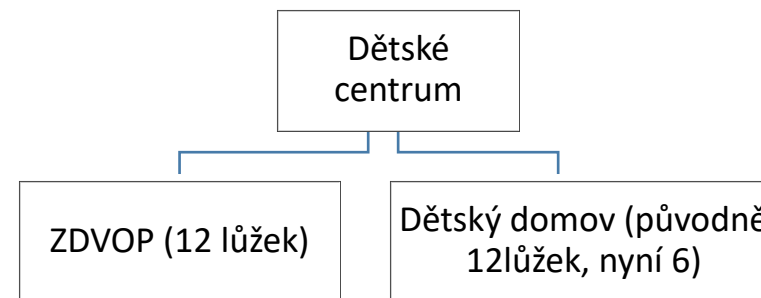
Potřebujeme nejistotu, potřebujeme rozkolísanost, abychom se mohli posunout dopředu.

Důležití jsou i „pochybovači“.

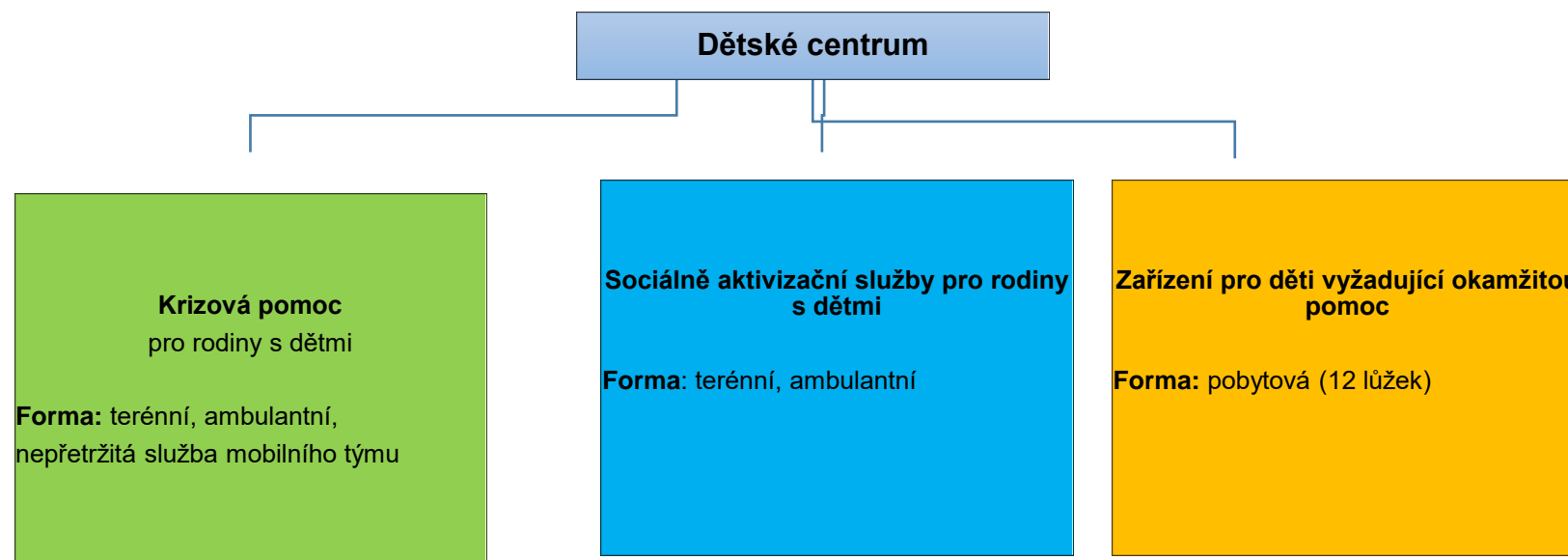
Vyčerpanost, oslabená motivace i odpor jsou regulérní projevy, které změnu provázejí.

Dětské centrum Zlín

•Stávající stav

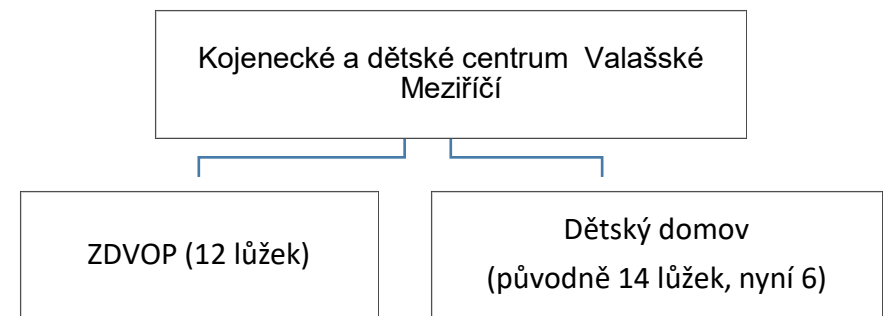

Cílový stav

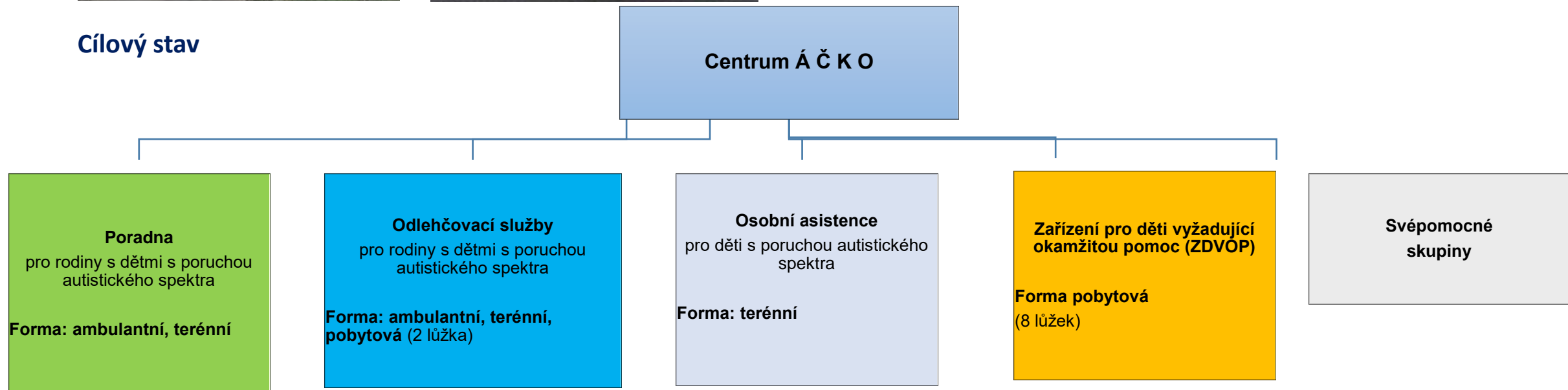

Kojenecké a dětské centrum Valašské Meziříčí

Stávající stav

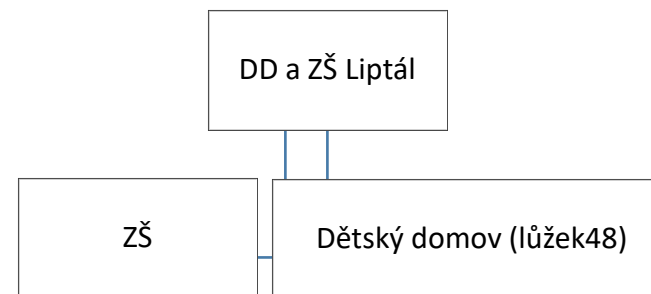

Cílový stav

Dětský domov a Základní škola Liptál

- **Stávající stav**

- **Cílový stav**

Aktuální stav

- Realizace TP (realizační týmy).
- Vyhledávání vhodných prostor pro nové i stávající služby.
- Vzdělávání a supervize pracovníků zařízení.
- Popis služeb.
- Příprava projektu na zajištění financování nových služeb.
- Workshopy pro odbornou veřejnost ve Zlínském kraji.

Bez čeho by to nešlo

- Preference péče o dítě v rodinném prostředí.
- Politická podpora.
- Inspirace a zkušenosti za hranicemi.
- Kvalifikovaný tým pracovníků krajského úřadu.
- Spolupráce: Kraj – ORP – pověřené osoby – soc. služby.
- Spolupráce meziresortní.
- Ochota naslouchat, trpělivost vysvětlovat a diskutovat.
- Pokora.

Co bylo náročné

- Mít trpělivost s těmi, kteří nechtějí diskutovat.
- Překonat resortismus (včetně rozdílného odměňování).

Co nás nyní čeká

- Podpora meziresortní spolupráce.
- Propojování služeb v resortu školství se sociálními službami a SPOD.
- Spuštění nových služeb transformovaných zařízení.

Děkuji za pozornost

Veronika Hofrová

STROP o.p.s.

veronika.hofrova@strop-zlin.cz